

Statisztikai tájékoztató

Budapest, 2013/1

Tartalom

Összefoglalás.....	2
Demográfiai helyzet.....	2
Munkaerőpiac.....	2
Gazdasági szervezetek	3
Beruházás	4
Ipar	5
Építőipar.....	6
Lakásépítés.....	6
Turizmus	7
Közúti közlekedési balesetek	7

További információk, adatok (linkek)

Elérhetőségek

Összefoglalás

A főváros gazdasági teljesítményében 2013 első negyedévében ellentétes irányú változások következtek be. A regisztrált gazdasági szervezetek száma bővült. A fejlesztési ráfordítások folyó áron számolva meghaladták az előző évit, és a fővárosi székhelyű szervezetek a fejlesztések változatlanul jelentős hányadát realizálták. Az ipari szervezetek termelése az átlagosnál nagyobb mértékben esett vissza; az építőipar teljesítménye viszont nőtt, igaz az országosnál lassabban. Az átadott lakások és az új lakásépítési engedélyek száma is drasztikusan csökkent. Előbbi esetén a visszaesés az országosnál kisebb, utóbbinál azt meghaladó volt. Az idegenforgalom mutatói kedvezően alakultak, a vendégek és a vendégéjszakák számának emelkedése az átlagosnál nagyobb volt.

A születések és a halálozások száma kevésbé csökkent, mint országosan. A foglalkoztatottak száma az átlagosnál nagyobb mértékben gyarapodott. A munkanélküliek száma az országos tendenciával ellentétben csökkent. Az alkalmazásban állók havi nettó átlagkereset növekedése gyakorlatilag megegyezett az országgal.

A főváros közútjain bekövetkezett személyszerűléses balesetek és sérültjeik száma mérséklődött, azonban a balesetek kimenetele kedvezőtlenebb volt az egy évvel korábbinál.

Demográfiai helyzet

Budapesten 2013 első három hónapjában – az országosan tapasztalható folyamatokhoz hasonlóan – folytatódott a születésszám csökkenése, és az egy évvel korábbi időszakhoz viszonyítva mérséklődött a halálozások száma is.

A fővárosban az első negyedévben 3784 gyermek született, 3,9%-kal kevesebb, mint 2012 azonos időszakában. A halálozások száma ennél mérsékeltebben, 2,1%-kal csökkent, 5745 lakos hunyt el. A természetes népességfogyás 1961 fő volt, 27-tel kevesebb a tavaly ilyenkorinál.

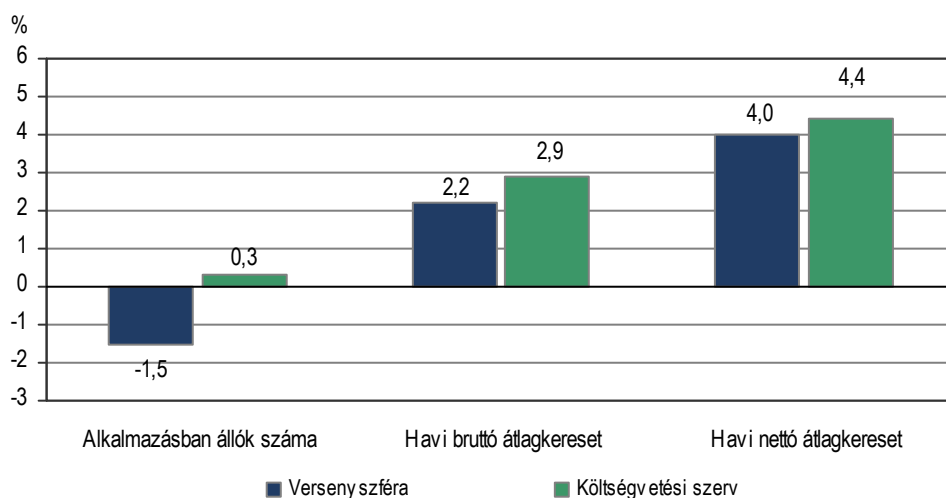
A házasságkötések száma országosan is számottevően (közel 9%-kal) csökkent, Budapesten 806 házasságot kötöttek, 63-mal kevesebbet, mint 2012 azonos időszakában.

Munkaerőpiac

A munkaerő-felmérés adatai alapján 2013. I. negyedévében a 15–74 éves népesség körében a foglalkoztatottak száma 772 ezer, a munkanélkülieké 73 ezer fő volt. A foglalkoztatottak száma 21 ezer fővel emelkedett, a munkanélkülieké 7 ezer fővel csökkent az előző év azonos időszakához képest, így a gazdaságilag aktívák száma 1,7%-kal bővült. Az inaktív népesség 2,8%-kal 505 ezer főre mérséklődött. A fővárosi 8,7%-os munkanélküliségi ráta egy év alatt egy százalékponttal csökkent, míg a foglalkoztatási ráta 55,6%-ról 57,2%-ra emelkedett. A munkanélküliség Budapesten 3,1 százalékponttal volt alacsonyabb az országos mutatónál, a foglalkoztatottság pedig 7,2 százalékponttal magasabb értéket tett ki.

A legalább 5 főt foglalkoztató budapesti székhelyű vállalkozásoknál, valamint a költségvetési szerveknél és nonprofit szervezeteknél az első negyedévben közel 927 ezren álltak alkalmazásban, 0,9%-kal kevesebben, mint egy évvel korábban. Ezen belül a versenyszférában csökkent, míg a költségvetési szerveknél mérsékelten növekedett a létszám. A gazdasági ágak többségét létszámcsökkenés jellemezte, de a közigazgatás, védelem, kötelező társadalombiztosítás, az ingatlanügyletek, a humán-egészségügyi, szociális ellátás és a szakmai, tudományos, műszaki tevékenység ágakban 3,0–5,7%-os létszámbővülés volt.

Az alkalmazásban állók számának és átlagkeresetének változása, 2013. I. negyedév
(előző év azonos időszakához képest)

A teljes munkaidőben alkalmazásban állók havonta átlagosan bruttó 282 900 forintot kerestek, 2,3%-kal többet, mint egy évvel korábban. A családi adókedvezmény nélkül számított havi nettó átlagkereset 185 300 forint volt, amely 4,1%-kal haladta meg az egy évvel korábbit. A költségvetésben a bruttó és a nettó keresetek egyaránt gyorsabban emelkedtek, mint a versenyszférában. Az itt alkalmazásban állók bruttó 298 800 forintot, a költségvetésben dolgozók 246 100 forintot kerestek átlagosan. A nettó keresetek esetén is 21%-os bérelőny jellemezte a versenyszférát.

Budapesten az átlagos havi munkajövedelem 299 300 forintot tett ki, ez 3,0%-kal haladta meg az előző év azonos időszakában mértet. A versenyszférában alkalmazásban állók munkajövedelmében 2,9%-os, a költségvetési szerveknél pedig 3,6%-os növekedés következett be. A költségvetési szférában az egyéb munkajövedelmek aránya továbbra is nagyobb (7,2%) volt, mint a versenyszférában (5,0%). Az egyéb munkajövedelem aránya mindkét szektorban növekedett egy év alatt.

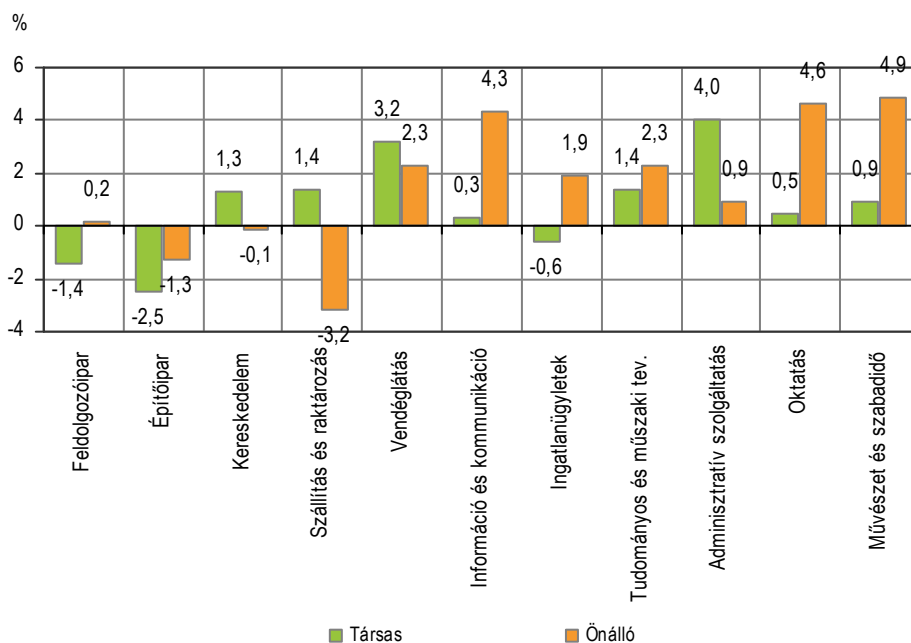
Gazdasági szervezetek

A fővárosban 2013. március végén 426 ezer gazdasági szervezetet regisztráltak, 1,2%-kal többet, mint egy évvel korábban. A szervezetek több mint kilenctizedét kitevő vállalkozások közül 243 ezer volt társas, 145 ezret pedig önálló vállalkozóként (2012-ig egyéni vállalkozás) vettek nyilvántartásba. Az egy évvel korábbihoz képest a társas vállalkozások száma 0,7%-kal, az önálló vállalkozóké 2,1%-kal növekedett.

A társas vállalkozások körében legnagyobb hányadot képviselő korlátolt felelősségű társaságok száma – a részvénytársaságokéval azonos mértékben – 3,1%-kal nőtt, az arányát tekintve szintén kiemelkedő betéti társaságoké azonban 5,2%-kal csökkent.

Főtevékenység szerint, a vállalkozások száma szempontjából legjelentősebb ágakat – az építőipar kivételével – növekedés jellemezte: az ingatlanügyletek gazdasági ágban 1,1, a tudományos és műszaki tevékenységben 1,7, a kereskedelemben 1,1, az információ és kommunikáció nemzetgazdasági ágban 1,0, az adminisztratív tevékenységben 3,0%-kal több vállalkozást regisztráltak, mint egy évvel korábban.

A regisztrált gazdasági szervezetek számának változása főbb gazdasági áganként, 2013. március 31.
(előző év azonos időpontjához képest)

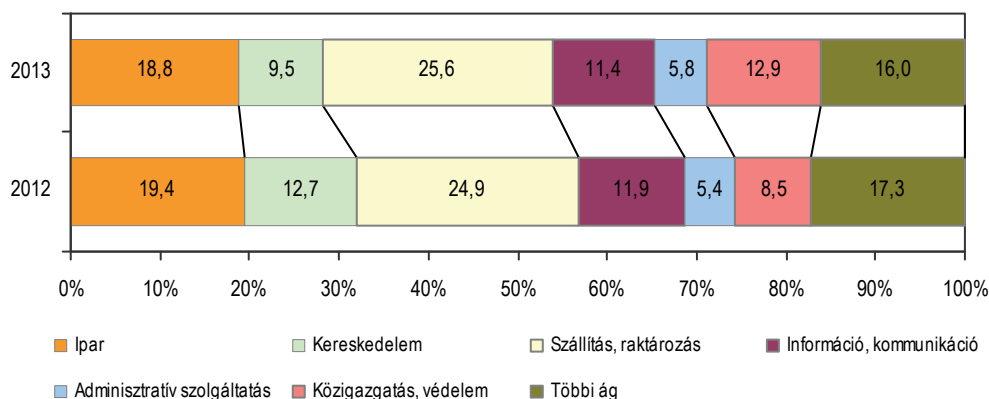

Beruházás

A megfigyelt budapesti székhelyű szervezetek az előzetes adatok szerint az első negyedévben 174 milliárd forintot – az országos beruházási érték több mint harmadát – fordítottak beruházásokra. Ez folyó áron 2,6%-kal több, mint egy évvel korábban. A fővárosi beruházások fajlagos nagysága (egy lakosra vetítve 100 ezer forint) kétszerese az országosnak.

Az összes beruházásból az egy évvel korábbinál arányaiban kisebb összeg jutott az ipar, a kereskedelem és az információ, kommunikáció fejlesztésére, míg a szállítás, raktározás, a közigazgatás és az adminisztratív szolgáltatás ágak részesedése emelkedett.

A beruházások teljesítményértékének megoszlása főbb gazdasági áganként, I. negyedév

2013 első negyedében a beruházásokra felhasznált összegből építésre 38%-ot, gépekre, berendezésekre, járművekre 62%-ot fordítottak. A gépek, berendezések 37%-a hazai gyártású volt, 63%-a pedig importból származott.

Ipar

A legalább 5 főt foglalkoztató ipari vállalkozások Budapest területén működő telepein 2013 első három hónapjában a termelés – az országos 3,2%-os csökkenés mellett – 9,3%-kal esett vissza. Az itt előállított 873 milliárd forint termelési érték az országos termelés 15%-át tette ki.

A fővárosi telephelyekénél kisebb volt a budapesti székhelyű, legalább 50 főt foglalkoztató ipari szervezetek termelésének visszaesése. Az év első három hónapjában előállított 1118 milliárd forint termelési érték összehasonlító áron 5,0%-os csökkenést jelent az előző év azonos időszakához képest, míg országosan 2,4%-kal mérséklődött az ipar teljesítménye. A visszaesés a feldolgozóipar, azon belül a gépiparba tartozó gép, gépi berendezés gyártása ágazatot, valamint a gyógyszergyártást érintette leginkább. Előbbi termelési volumene 15%-kal, utóbbié pedig 9,4%-kal csökkent, miközben az élelmiszeriparé 6,9%-kal zsugorodott. Az energiaipar 2,6%-kal növelte termelési volumenét.

Az értékesítés a termeléssel ellentétben növekedett (3,8%-kal), ami a belföldi értékesítés 7,9%-os bővülése és az export 2,5%-os szűkülése mellett alakult ki. Az energiaipar értékesítési volumene 19%-kal nőtt, a belföldi értékesítés 19%-os és az export 20%-os növekedése eredményeként. Az ipari értékesítés 57%-át adó feldolgozóipar értékesítése 4,8%-kal zsugorodott, a feldolgozóipar belföldi piacainak 5,3%-os és az exportpiacok 4,5%-os szűkülése következtében.

A feldolgozóipari ágazatok értékesítése általában a termeléshez hasonlóan változott. A jelentősebb exportra termelő ágazatok közül a gyógyszergyártás külpiazi értékesítése 4,6%-kal, a gép, gépi berendezés gyártásáé 19%-kal, az élelmiszeriparé pedig 9,9%-kal csökkent.

A belföldi értékesítés szempontjából legjelentősebb feldolgozóipari ágazat, az élelmiszeripar hazai értékesítése 10%-kal zsugorodott, míg a gyógyszergyártásé, illetve a fa-, papír- és nyomdaiparé 8,6 és 1,8%-kal nőtt.

1. tábla

Az ipari termelés és értékesítés, 2013. I. negyedév

Ágazat, ágazatcsoport	Termelés, milliárd Ft	Volumenindex, előző év azonos időszaka = 100,0		
		termelés	belföldi	export-
			értékesítés	
Ipar, víz- és hulladék-gazdálkodás nélkül	1 118	95,0	107,9	97,5
Ebből:				
Feldolgozóipar	990	94,4	94,7	95,5
élelmiszer, ital, dohánytermék gyártása	120	93,1	89,7	90,1
gyógyszergyártás	134	90,6	108,6	95,4
számítógép, elektronikai, optikai termék gyártása	17	92,8	90,2	95,3
gép, gépi berendezés gyártása	121	85,2	87,6	80,9
Villamosenergia-, gáz-, gőzellátás, légkondicionálás	124	102,6	118,6	120,2

A budapesti székhelyű iparban alkalmazásban állók száma 2013. I. negyedében 2,7%-kal elmaradt az egy évvel ezelőttől. Ez, valamint a termelés csökkenése az egy alkalmazásban állóra jutó termelés volumene alapján számított termelékenység 2,4%-os romlását eredményezte. A feldolgozóiparban 2,8%-kal csökkent, az energiaiparban viszont 0,8%-kal nőtt a termelékenység az előző év azonos időszakához képest.

Építőipar

A budapesti székhelyű, legalább 5 főt foglalkoztató építőipari vállalkozások termelési értéke 2013. I. negyedében összesen 79,9 milliárd forint volt, összehasonlítva áron 6,3%-kal több, mint az előző év azonos időszakában. Országosan az építőipari termelés 9,0%-kal bővült, így a megfigyelt fővárosi székhelyű vállalkozások részesedése az országos termelési értékből 45-ről 44%-ra csökkent.

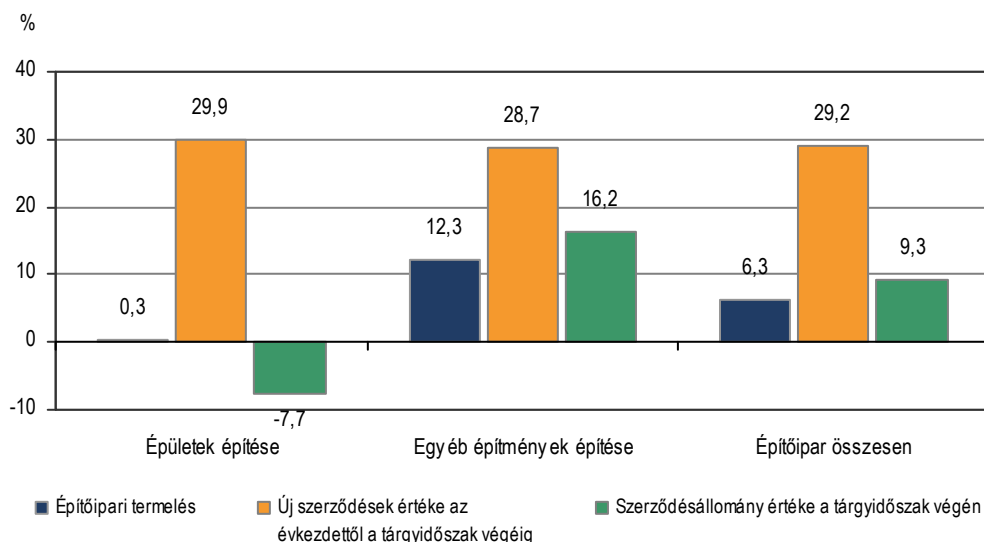
Az építményfőcsoportok teljesítménye eltérően alakult. Az építőipari tevékenység 48%-át adó épületek építése főcsoport termelése 0,3%-kal, az egyéb építmények építése főcsoport pedig – elsősorban az út- és vasútépítés alágazatba tartozó szervezetek teljesítménye miatt – 12%-kal emelkedett.

A vállalkozások tárgyidőszakban kötött új szerződéseinek volumene az egy évvel korábbit 29%-kal haladta meg. Épületek építésére 30%-kal, egyéb építmények építésére 29%-kal nagyobb volumenben kötöttek új szerződéseket.

A tárgyidőszak végi szerződésállomány 9,3%-kal emelkedett, az épületek esetében az egy évvel korábbinál 7,7%-kal kisebb, az egyéb építményeknél viszont 16%-kal nagyobb szerződésállomány eredményeként.

4. ábra

Az építőipari tevékenység volumenének változása, 2013. I. negyedév
(előző év azonos időszakához képest)

Lakásépítés

A fővárosban az év első három hónapjában 240 új lakás épült, ami az országoshoz hasonlóan 47%-kal volt kevesebb, mint egy évvel korábban. Az építetőkörön belül a természetes személyek megbízásából épített lakások aránya a 2012. évi I. negyedévi 43%-ról 65%-ra emelkedett. Ezzel párhuzamosan jelentősen, 34%-ról 58%-ra nőtt a saját

használatra épült lakások aránya, a családi házas formában készülteké pedig 18 százalékponttal 44%-ra emelkedett. Az átadott lakások átlagos alapterülete 102 m² volt, 11 m² nagyobb, mint a tavalyi első negyedévben.

Az építésügyi szakhatóságok az év első negyedévében 221 új lakás építését engedélyezték, 139-cel kevesebbet, mint tavaly ilyenkor.

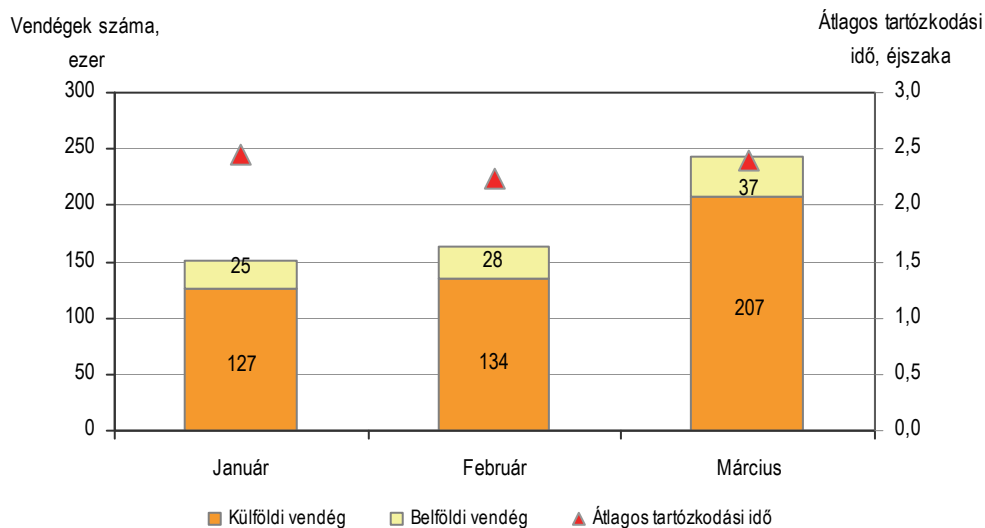
Turizmus

Budapest kereskedelmi szálláshelyein 2013. I. negyedévében 558 ezer vendég szállt meg, 17%-kal több, mint az előző év azonos időszakában. (Országosan 7,7% volt a növekedés mértéke.) A bővülés főként a vendégforgalom több mint nyolctizedét adó külföldi vendégek számának kiemelkedően magas, 19%-os emelkedéséből adódott, de belföldi vendégből is 8,8%-kal több szerepelt a fővárosi szálláshelyek nyilvántartásaiban, mint egy évvel korábban.

A vendégek összesen 1 millió 319 ezer vendégéjszakát tölthettek el Budapest kereskedelmi szálláshelyein, 15%-kal többet, mint az előző év azonos időszakában. Ezen belül a külföldiek által eltöltött vendégéjszakák száma jelentős mértékben, 19%-kal bővült, szemben a belföldiekével, akik esetében 2,2%-os csökkenést mértek. Az Európai Unió országaiból érkezett vendégek – akikhez a külföldiek vendégéjszakáinak közel kétharmada köthető – 730 ezer vendégéjszakát tölthettek el a budapesti szálláshelyeken, 21%-kal többet a 2012. január-márciusinál.

5. ábra

A kereskedelmi szálláshelyek vendégforgalma, 2013

Az év első három hónapjában a külföldi vendégek átlagosan 2,4, a belföldiek 2,0 éjszakát tölthettek a főváros kereskedelmi szálláshelyein, szinte ugyanannyit, illetve 10%-kal kevesebbet, mint 2012. I. negyedévében.

Közúti közlekedési balesetek

A főváros útjain 2013. I. negyedévében 583 személysérüléssel járó közúti közlekedési baleset történt – az országos balesetek egyötöde – és ezekben a balesetekben 701-en szenvedtek el valamilyen sérülést. Az országos tendenciához hasonlóan mind a balesetek mind a sérültek száma csökkent. A balesetek száma 6,4%-kal mérséklődött, azonban kimenetelük kedvezőtlenebb volt az egy évvel korábbinál. A halálos balesetek száma háromszorosára nőtt

és 6,0%-kal több súlyos sérüléssel esetet regisztráltak, ugyanakkor 11%-kal mérséklődött a könnyű sérüléssel balesetek száma. A fővárosban az első három hónapban 12 baleset követelt halálos áldozatot, 123 járt súlyos sérüléssel és 448 balesetben sérültek meg könnyebben. Ittas állapotban 30 közlekedési balesetet okoztak, 9-cel többet, mint 2012 azonos időszakában.

A főváros útjain megsérült személyek közül 563-an könnyebben, 125-en súlyosan sérültek és 12-en veszítették életüket. A sérültek számának 9,8%-os mérséklődésére a könnyebben megsérültek számának 13,5%-os csökkenése volt befolyással, a súlyos sérültek száma 3,3%-kal nőtt és a balesetekben elhunytak száma a múlt évi háromszorosa volt. Alkohol hatása alatt okozott balesetekben 39 személy sérült meg, 4-gyel több, mint az előző évben.

A fővárosi balesetek 78%-át a járművezetők, 21%-át gyalogosok okozták és a fennmaradó néhány esetben az utasok hibája, illetve a jármű műszaki hibája álltak a balesetek hátterében. A gyalogosok hibájából bekövetkezett balesetek aránya – a fővárosi közlekedés sajátosságaival összefüggésben – az országos érték (8,8%) csaknem két és félszerese volt, míg a járművezetők által előidézett balesetek súlya az országosnál alacsonyabb volt és összetétele is eltért. A fővárosban a legtöbb ilyen baleset az elsőbbség meg nem adása (184) és a szabálytalan irányváltás, haladás és kanyarodás (134) miatt következett be.

További információk, adatok (linkek):

[Táblázatok](#)

[stADAT-táblák](#)

[Módszertan](#)

Elérhetőségek:

Felelős szerkesztő: Szabó István főosztályvezető

További információ: Vida Judit

Telefon: (+36-1) 345-1293, Judit.Vida@ksh.hu

[Információs szolgálat](#), telefon: (+36-1) 345-6789